

Det kongelige kommunal- og regionaldepartement
Postboks 8112 Dep

0032 OSLO

Vår ref.

07/02719-005/WENKE

Arkivkode

103 &13

Deres ref.

Dato

31.01.2008

HØRING - SØRHEIMUTVALGET - INNTEKTSSYSTEMET FOR KOMMUNENE

Kragerø formannskap behandlet i møte 29.01.2008 sak 0009/08. Følgende vedtak ble fattet:

Kragerø kommune avgir følgende høringsuttalelse til Sørheimsutvalgets rapport om forbedring av overføringssystemet til kommunene. Vår vurderinger er basert på at den overordnede målsettingen med overføringssystemet til kommunene må være å sikre at velferdstjenestene skal nå alle og at det ikke skal være for stor variasjon i standarden på tjenestene utover i landet.

Det betyr at Kragerø kommune støtter Sørheimsutvalgets argumentasjon og innstilling når det gjelder:

- anbefalingen om å samle regionalpolitiske tiltak i ett distriktpolitisk tilskudd og at det distriktpolitiske tilskuddet kobles til det distriktpolitiske virkemiddelområde
- anbefalingen om eget veksttilskudd
- anbefalingen om opprydding i skjønnsmiddelrammen
- anbefalingen om innføringen av et inntektsgarantitilskudd (INGAR)

På følgende punkter har Kragerø en annen oppfatning enn flertallet i Sørheimutvalget:

- anbefalingen om at selskapsskatten fjernes som kommunal inntekt. Kragerø kommune er av den oppfatning selskapsskatten bør bli liggende som kommunal inntekt.
- rammetilskuddet bør økes på bekostning av skatteinntektene for å nå målet om likt velferdstilbud for hele landet.
- og av samme grunn må utjevningen av skatteinntektene bli større enn det som utvalget legger opp til.

Med vennlig hilsen

Wenke Wigemyr Brødsjø
konsulent

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Åge Aashamar, ØKONOMI
Arkivsaksnr.: 07/02719-003

Arkiv: 103 &13

HØRING - SØRHEIMUTVALGET - INNTEKTSSYSTEMET FOR KOMMUNENE

Rådmannens forslag til vedtak:

Kragerø kommune avgir følgende høringsuttalelse til Sørheimsutvalgets rapport om forbedring av overføringssystemet til kommunene. Vår vurderinger er basert på at den overordnede målsettingen med overføringssystemet til kommunene må være å sikre at velferdstjenestene skal nå alle og at det ikke skal være for stor variasjon i standarden på tjenestene utover i landet.

Det betyr at Kragerø kommune støtter Sørheimsutvalgets argumentasjon og innstilling når det gjelder:

- anbefalingen om at selskapsskatten fjernes som kommunal inntekt
- anbefalingen om å samle regionalpolitiske tiltak i ett distriktpolitisk tilskudd og at det distriktpolitiske tilskuddet kobles til det distriktpolitiske virkemiddelområde
- anbefalingen om eget veksttilskudd
- anbefalingen om opprydding i skjønnsmiddelrammen
- anbefalingen om innføringen av et inntektsgarantitilskudd (INGAR)

På følgende punkter har Kragerø en annen oppfatning enn flertallet i Sørheimutvalget:

- rammetilskuddet bør økes på bekostning av skatteinntektene for å nå målet om likt velferdstilbud for hele landet.
- og av samme grunn må utjevningen av skatteinntektene bli større enn det som utvalget legger opp til.

Kragerø, den 18. januar 2008

Ole Magnus Stensrud
Rådmann

SAKSOPPLYSNINGER

Saken ekspederes til:

Kommunal og Regionaldepartementet

Som trykte vedlegg følger:

Høringsuttalelse fra økonomiforumet i KS-BTV

Følgende dokumenter finnes i saksmappen:

Sørheimutvalgets rapport: "Forslag til forbedring av overføringssystemet for kommuner".

Bakgrunnen for saken

Et viktig element i kommunenes inntektssystem fra 1986 var å sikre lik tjenesteyting til landets innbyggere gjennom en rekke systemer for utjevning av inntekter og støtteberegninger iht. utgiftsbehovet. Et slikt inntektssystem må nødvendigvis justeres og endres over tid. Den siste større omleggingen skjedde i 1997 på grunnlag av Rattsø-utvalget. Siden har det skjedd flere større og mindre endringer. KRD ga i 2001 uttrykk for at det ville være ønskelig med en bred gjennomgang av inntektssystemet om lag hvert tiende år. I 2003 ble det oppnevnt et offentlig utvalg, Borge-utvalget, som avga sin rapport i 2005 hvor det ble foretatt en bred gjennomgang av inntektssystemet. Regjeringen varslet i kommuneproposisjonen for 2007 (mai 2006) at den ville legge frem et revidert inntektssystem for kommunene i kommuneproposisjonen 2009 (mai 2008). Sørheim-utvalget ble nedsatt i desember 2006 og avga sin innstilling 26. oktober 2007.

Og det er denne innstillingen fra Sørheim-utvalget "Forslag til forbedring av overføringssystemet for kommuner" som Kommunal og Regionaldepartementet har sendt på høring til alle landets kommuner.

Saksbeskrivelse

Kragerø kommune kommer dårlig ut i dagens inntektssystem. Dette kan vi se ut fra følgende kostra nøkkeltall som viser frie inntekter pr. innbygger (frie inntekter er skatt på inntekt og formue og rammetilskudd):

År	Kragerø	Kommunegr 11
2001	22 647	23 356
2002	24 783	24 997
2003	25 995	26 223
2004	25 995	26 737
2005	27 194	28 135
2006	29 360	31 315

Andre opplysninger

KS i Buskerud, Telemark og Vestfold har et regionalt økonomiforum som har laget en uttalelse vedrørende Sørheim-utvalgets anbefalinger til endringer i inntektssystemet.

Uttalelsen følger som trykt vedlegg. Med bakgrunn i vår skisserte saksbeskrivelse som viser at vi kommer dårlig ut i dag og uttalelsen fra KS-BTV's økonomiforum som vi i hovedsak sier oss enig i, er neden forstående saksvurdering av Sørheimsutvalgets innstilling gjort.

SAKSVURDERING

1. Skattens andel av kommunens inntekter

Kommunene er i hovedsak finansiert gjennom skatteinntekter, statlige overføringer og brukerbetaling. I tillegg har kommunene anledning til å kreve inn skatt på eiendom. Kommunesektorens andel av samlede skatteinntekter bestemmes ved den kommunale skattøren. Skattøren for kommunene og fylkeskommunene fastsettes i behandlingen av statsbudsjettet det enkelte år ut fra forventning om skatteinngangen for budsjettåret. Skatteinntektenes andel av kommunesektorens samlede inntekter har variert noe i de siste årene. Skatteandel hadde en bunn i 2000 etter statliggjøring av selskapsskatten. I behandling av St.prp. nr. 60 (2004-2005) sluttet et flertall på Stortinget seg til en målsetning om å øke skatteandelen til kommunal sektor fra om lag 45 prosent til 50 prosent. I 2005 ble en andel av selskapsskatten omgjort til kommunal skatt. Skatt på alminnelig inntekt ble samtidig redusert tilsvarende ved reduksjon i skattøren. I 2002 utgjorde kommunesektorens skatteinntekter 44,2 prosent av samlede inntekter, etter dette har andelen økt gradvis til 49,7 prosent i 2006. I 2007 forventes at skatteinntektene utgjør 48,2 prosent av kommunens samlede inntekter. Kommunesektorens frie inntekter omfatter skatt fra innbyggere samt statlige rammetilskudd. Kommunene står fritt til å disponere både skatteinntektene og rammetilskuddet. Det er imidlertid noen grunnleggende forskjeller mellom skatteinntekter og rammetilskudd. Hovedforskjellene er graden av lokal forankring, fordelingsprofil og forutsigbarhet. Hensynet til lokal forankring trekker i retning av en høy skatteandel, men hensynet til fordeling, forutsigbarhet og stabiliseringspolitikken trekker i retning av en lav skatteandel.

Utvalget har i sin vurdering lagt stor vekt på hensynet til lokal forankring og lokaldemokrati. Utvalgets medlemmer mener at det er prinsipielt viktig at en betydelig andel av kommunens inntekter samlet sett kommer fra kommunale skatteinntekter og at det vil være uheldig med en kommunalsektor som i større grad er avhengig av statlige overføringer. På dette grunnlaget konkluderer utvalget med at skattens andel av kommunens totale inntekter bør ligge rundt 50 prosent. Medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet støtter konklusjonen til utvalget men vil påpeke at andelen av inntekter som kommer fra skatt kunne vært høyere enn 50 prosent. Utvalget mener at kommunene bør kunne håndtere usikkerhet rundt skatteinngangen og utvalget ønsker derfor ikke en ordning der staten garanterer for deler av avviket mellom anslått og faktisk skatteinngang.

Rådmannens kommentarer:

I 2006 utgjorde skatt på inntekter og formue 36 % av samlede inntekter for Kragerø. Selv om inntektsutjevningen i rammetilskuddet kompenserer for Kragerø sitt vedkommende 94,5 % av "manglende" skatteinntekter mot gjennomsnittet for kommunene, er det klart at det ville være fordelaktig for Kragerø at inntektene i større grad ble vridd mot de forskjellige elementene i rammetilskuddet. Sørheimutvalget har lagt stor vekt på lokal forankring slik at det skal være en kobling mellom de som betaler skatten, lokal beslutningstaking og brukere. På den andre side kan man se på inntektssystemet som finansieringen av et likeverdig

velferdstilbud for hele Norge og det blir vanskeligere for skattesvake kommuner uten at elementer i rammetilskuddet finansierer større deler av utgiftsbehovet. Dette siste vil rådmannen tillegge størst vekt, slik at rådmannen vil gå inn for at større del av inntektene finansieres gjennom rammetilskuddet

2. Inntekstutjevning

Gjennom inntekstutjevningen utjevnes variasjoner i skatt på inntekt og formue og selskapsskatt. Eiendomsskatt omfattes ikke av inntekstutjevningen. Inntekstutjevningen er i dag basert på at kommuner med skatt over landsgjennomsnittet blir trukket 55 prosent av forskjellen mellom egen skatt og landsgjennomsnittet. Kommunene som har lavere skatteinntekter enn landsgjennomsnittet får kompensert 55 prosent av forskjell mellom egne skatteinntekter og landsgjennomsnittet. I tillegg får de kommuner som har lavere skattinntekter enn 90 prosent av landsgjennomsnittet kompensert 35 prosent av forskjellen mellom egne skatteinntekter og 90 prosent av landsgjennomsnittet. Tilleggskompensasjon finansieres ved at alle kommunene får et likt trekk i kroner per innbygger. Inntekstutjevningen beregnes løpende gjennom budsjettåret etter hvert som skatteinngangen for de ulike måneder foreligger.

Utvalget foreslår derfor at den symmetriske delen av **inntekstutjevningen øker fra 55 prosent til 60 prosent**. Utvalgets flertall foreslår ingen endring i tilleggskompensasjon til kommuner med skatteinntekter under 90 prosent av landsgjennomsnittet.

Rådmannens kommentarer:

60 % inntekstutjevning isteden for 55 % ville gitt Kragerø en inntekstutjevning slik at vi fikk 95,5 % av gjennomsnittlig skatteinntekt mot dagens 94,5 %, en økning på ca 2 mill kr. Rådmannen mener inntekstutjevningen er et viktig instrument for å sikre likeverdige tilbud til innbyggerne og mener at kompensasjonen kan ligge høyere enn utvalgets forslag.

3. Selskapsskatt

Selskapsskatt er skatt på alminnelig inntekt for foretak og andre etterskuddspliktige skattytere. Det er en etterskuddsskatt som betales året etter den påløper. Før 1999 fikk kommunene en andel av selskapsskatt og skatten ble utlignet til den kommunen der hovedkontoret lå. Fra 1999 til 2005 var selskapsskatt en ren statsskatt. Fra 2005 ble en andel av selskapsskatten tilbakeført til kommunene, basert på hvor stor andel av arbeidsplasser i det enkelte foretak som er lokalisert i den enkelte kommune. Selskapsskatt utbetales via rammetilskuddet tre år etter at skatten er påløpt, dvs. utbetalingene som vil komme i 2008 er basert på ligningen 2005. Skatten inngår også i grunnlaget for inntekstutjevningen.

Utvalgets argumenter for å avvikle selskapsskatt er bl.a. jevnere fordeling mellom kommuner, større stabilitet og forutsigbarhet i inntekstrammene, vanskelig å dokumentere effekt på næringsutvikling samt at det er en svakhet at kommunene ikke har innsynsrett i beregninger av selskapsskatt. Utvalgets argumenter for å beholde selskapsskatt er bl.a. lokal forankring, insentiveffekter for næringsutvikling samt at deler av verdiskapningen blir igjen der verdiskapningen skjer. I utvalgets konklusjon framkommer at medlemmene fra Ap, Sp og SV foreslår å avvikle kommunal selskapsskatt og øke kommunens skatteinntekter fra

alminnelig inntekt og formue tilsvarende. Medlemmene fra H, Frp, Krf og V foreslår at ordningen med kommunal selskapsskatt videreføres.

Dersom selskapsskatten skal avvikles som kommunal skatt må kommunens skatteinntekter fra alminnelig inntekt og formue fra personer økes tilsvarende reduksjonen i selskapsskatt. Dette ble gjort i 2005 da selskapsskatten ble lagt inn som en del av kommunenes rammetilskudd og skatt på alminnelig inntekt og formue ble redusert tilsvarende.

Det er slik at kommuner som har høye inntekter fra selskapsskatten også ofte har høye inntekter fra personlige skatteyttere. Det vil derfor i stor grad være de samme kommunene som taper på en eventuell avvikling av selskapsskatten som også taper på økt inntektsutjevning.

Rådmannens kommentar:

Selv om rådmannen anser næringsutvikling for kommunen som svært viktig, er ikke dette motivert direkte ut fra ønsket om høyere inntekter, men en generell viten om at dette er viktig velferdsgode for innbyggerne – akseptabel reiseavstand til arbeid, høyere deltagelse i arbeidslivet, lavere behov for sosialhjelp.

Det er ikke dokumentert at lokalpolitikernes interesse for næringsutvikling har vært lavere i de årene hele selskapsskatten tilfalt staten enn i årene før omleggingen eller slik den ble i 2005. Da det som oftest er sammenheng mellom økning i selskapsskatt og økning i skatteinntekter på personlige skatteyttere, skulle det være tilstrekkelig økonomisk incitament for satsing på næringsutvikling.

Ved å kanalisere inntektene fra selskapsskatten over på skatten fra personlige skatteyttere, unngår man også endringer som følge av at selskapsskatten kan være lite stabil og uforutsigbar.

Basert på tallene for 2006, vil Kragerø kommune komme bedre ut med utvalgets forslag om å avvikle den kommunale selskapsskatten.

4. Distriktpolitiske tilskudd i inntektssystemet

I dagens inntektssystem tildeles kommuner i Nord-Norge og små kommuner med moderate skatteinntekter ekstra rammetilskudd gjennom Nord-Norge tilskudd, regionaltilskudd og deler av skjønntilskudd. Begrunnelse for disse særskilte tilskuddene er å gi små kommuner og kommuner i Nord-Norge muligheten til å ha et bedre utbygd tjenestetilbud enn andre kommuner. I 2007 utgjør disse tilskuddene 4,7 prosent av kommunens rammetilskudd.

Regionaltilskudd ble gitt til kommuner som lå innenfor virkeområdet for distriktpolitiske virkemidler, som hadde færre enn 3000 innbyggere og skatteinntekter under 110 prosent av landsgjennomsnittet. Tilskuddet ble gitt som en fast sats per kommune. Størrelsen og kriterier for tildeling av regionaltilskudd ble endret flere ganger siden innføring i 1997. Regionaltilskuddet er i dag, på samme måte som Nord-Norge tilskuddet, begrunnet ut fra regionalpolitiske hensyn.

Utvalget mener at det er viktig å opprettholde ordninger i inntektssystemet som har distrikts- og regionalpolitisk begrunnelse. Det er også viktig at Nord-Norge sikres et stabilt og godt inntektsgrunnlag innenfor en slik ordning. Utvalget mener at et nytt distriktpolitisk tilskudd skal brukes til å sette kommuner som sliter med fraflytting og dårlige levevilkår i stand til gi et bedre utbygd tjenestetilbud. Utvalget mener at distriktpolitiske tilskudd i inntektssystemet bør kobles opp mot distriktpolitikken for øvrig. I tillegg mener utvalget at det skal foretas en mer direkte vurdering av hvilke kommuner som har behov for en regionalpolitisk ekstrainnsats, noe som er en svakhet ved dagens system.

Utvalgets flertall foreslår at dagens regionalpolitiske tilskudd i inntektssystemet samles til ett nytt distriktpolitisk tilskudd. Kriteriene for fordeling kobles til distriktpolitikken. Utvalgets forslag innebærer i snitt at kommuner med inntil 3000 innbyggere taper på endringer i de regionalpolitiske tilskuddene mens kommuner mellom 3000 og 10000 innbyggere tjener på utvalgets forslag til modell. Innenfor det distriktpolitiske tilskuddet ønsker utvalget å prioritere kommuner i Nord-Norge spesielt. Det distriktpolitiske tilskuddet foreslås gitt kommuner som har de største distriktpolitiske utfordringer, og som har gjennomsnittlig skatteinntekter under 120 prosent av landsgjennomsnittet.

Rådmannens kommentarer:

Av de forslåtte endringene i inntektssystemet som total vil gi Kragerø over 6 mill mer i 2009 om forslaget blir vedtatt slik det foreligger, vil endringene i det distriktpolitiske tilskuddet utgjøre ca halvparten. Rådmannen ser på dette som et godt virkemiddel for å nå de overordnede målene om et godt velferdstilbud til innbyggerne.

5. Vekst, fraflytting og oppdatering av befolkningstall

Utvalget er bedt om å vurdere om i det inntektssystemet skal tas spesielle hensyn til kommuner med sterk vekst eller fraflytting. Samtidig er utvalget bedt om å vurdere ordningen med oppdatering av befolkningstall ved beregning av innbyggertilskudd, inntektsutjevning og utgiftsutjevning.

Fram til 2003 ble innbyggertall til kommunene beregnet med utgangspunkt i befolkningstall per 1. januar året før budsjettåret. I 2003 ble rutinene for beregning lagt om og innbyggertilskuddet har siden den gang blitt beregnet med utgangspunkt i befolkningstall per 1. januar i budsjettåret.

Ordningen med bruk av oppdaterte befolkningstall innebærer at det i statsbudsjettet om høsten beregnes et foreløpig innbyggertilskudd med utgiftsutjevning til den enkelte kommune basert på befolkningstall per 1. januar året før budsjettåret. I juni beregnes endelig innbyggertilskudd og utgiftsutjevning basert på oppdaterte tall per 1. januar i budsjettåret og da blir den enkelte kommune fratrasket/tilføyet rammetilskudd som konsekvens av oppdateringen.

Inntekstutjevningen foretas etter løpende skatteinngang gjennom året og oppdateres med nye innbyggertall per 1. januar i budsjettåret så snart disse er klar fra SSB. Dette innebærer at oppdatering av befolkningstallene påvirker kommunens rammetilskudd via inntekstutjevning og innbyggertilskudd. Oppdateringen av befolkningstallene vil slå positivt ut for kommuner med befolkningsvekst, men det slår negativt ut for kommuner med befolkningsnedgang. Ordningen med oppdatering av befolkningstallene i budsjettåret har gitt bedre samsvar

mellom utvikling i beregnet utgiftsbehov og tilskuddet som gis. Samtidig har ordningen bidratt til mindre forutsigbarhet og større kompleksitet.

Når det gjelder innbyggertilskudd og utgiftsutjevning foreslår utvalget å avvike oppdatering av befolkningstallene midt i budsjettåret. Videre ønsket utvalget at beregningene skal baseres på innbyggertall fra 1. juli året før budsjettåret. Utvalget foreslår at oppdatering av befolkningstallene ved beregning av inntektsutjevningen videreføres som i dag.

For å kompensere kommunene med sterk befolkningsvekst foreslår utvalget å innføre egen vekstkompensasjon innenfor inntektssystemet. Vekstkompensasjon skal tildeles kommuner som i løpet av en treårsperiode har en gjennomsnittlig årlig befolkningsvekst som er høyere enn det doble av veksten på landsbasis i samme periode, og som har skatteinntekter lavere enn 140 prosent av landsgjennomsnittet de tre siste år. Foreslått sats er kr 50 000 per ny innbygger ut over vekstgrensen.

Med beregning av vekst fra 2004 til 2007 vil 25 kommuner kvalifisere til å motta en vekstkompensasjon.

Rådmannens kommentarer:

Utvalgets forslag med å basere beregninger for innbyggertilskudd og utgiftsutjevning på tall fra 1. juli året før budsjettåret vil medføre mer forutsigbare inntekter for kommunen, men rådmannen mener det er viktigere at relevante og oppdaterte befolkningstall veier tyngre i denne sammenheng. Det foreslåtte vekstkompensasjonstilskuddet virker også riktig å innføre, men må justeres opp mot at nåværende ordning beholdes.

Når det gjelder kommuner med dårlig befolkningsutvikling, blir dette hensyntatt i inntektsgarantitilskuddet.

6. Skjønnsmidler i inntektssystemet

Årlig blir en del av rammetilskudd til kommunene fordelt ut fra skjønnsmessig vurdering. I 2007 utgjorde skjønnstilskuddet om lag 1,5 mrd kroner, noe som tilsvarer 3,5 prosent av kommunens rammetilskudd. Stortinget fastsetter skjønnssammenheng og fylkesmennene har siden 2002 hatt ansvar for den endelige fordeling til kommuner basert på retningslinjer fra departementet. Utvalget er i sitt mandat bedt om å vurdere skjønnsmidlene i inntektssystemet.

Formålet med skjønnstilskuddet er å ivareta ulike forhold som ikke fanges tilstrekkelig opp i inntektssystemet for øvrig. Videre brukes skjønnstilskuddet til å ivareta regional- og distriktpolitiske hensyn.

Det er store forskjeller mellom kommuner når det gjelder størrelse på skjønnstilskuddet. Siden 2002 er deler av skjønnstilskuddet brukt til å kompensere små kommuner som har tapt vesentlig på endringer i inntektssystemet.

Ifølge retningslinjene for skjønnstildelingen bør det tas hensyn til forhold som kommunene selv ikke kan påvirke, og som medfører økte utgifter for kommunene. I dag brukes skjønnstilskuddet til å ivareta både midlertidige og permanente forhold. Bl.a. brukes skjønnsmidler til å:

- ivareta forhold som ikke fanges opp gjennom utgiftsutjevningen
- hjelpe kommuner som er i en vanskelig økonomisk situasjon
- støtte kommunale utviklingsprosjekter

Det er store forskjeller mellom kommunene når det gjelder størrelsen på skjønnstilskuddet.

Utvalget mener at det er uheldig at skjønnssramme utgjør en relativt stor andel av kommunens totale rammetilskudd. Utvalget mener at en størst mulig andel av midlene som fordeles gjennom inntektssystemet bør fordeles etter faste kriterier, og at en reduksjon i skjønnsmidlene og en styrking av de faste tilskuddene er et skritt i riktig retning for et mer rettferdig inntektssystem.

Utvalget foreslår at skjønnssrammen reduseres ved at følgende elementer trekkes ut av skjønnnet:

- Regionalpolitisk begrunnet skjønn trekkes ut av skjønnssramme og legges inn i det nye distriktpolitiske tilskuddet
- Kompensasjon for endringer i inntektssystemet trekkes ut fra skjønnnet
- En ny vekstkompensasjon i inntektssystemet finansieres ved et trekk i skjønnsmidlene

Rådmannens kommentarer:

Rådmannen støtter utvalgets oppfatning om at en langt større andel av midlene tildeles etter faste kriterier.

7. Overgangsordninger

Overgangsordningen i inntektssystemet er utformet med sikte på å begrense inntektsendringer fra år til år som følge av:

- innlemming av øremerkede tilskudd
- oppgaveendringer
- systemendringer (endringer i inntektssystemet)

Når et øremerket tilskudd innlemmes i inntektssystemet, eller når midler trekkes ut av inntektssystemet, er hovedregel at endringen skal omfattes av overgangsordningen i inntektssystemet. I noen tilfeller gjøres det imidlertid unntak fra hovedregelen.

Dersom en innlemming av et øremerket tilskudd ikke medfører særlige omfordelingsvirkninger mellom kommunene kan departementet velge å legge til at endringen ikke skal omfattes av overgangsordningen. I andre tilfeller kan det være politisk ønske at endringer gjennomføres raskt, og i slike tilfeller vil ikke endringene omfattes av overgangsordningen.

Overgangsordningen i inntektssystemet ble etablert for å sikre kommunene en viss grad av forutsigbarhet i rammene fra et år til et annet år.

Utvalget mener at dagens ordning ikke gir tilstrekkelig skjerming av kommuner som får betydelig inntektsreduksjon som følge av endringer i inntektssystemet. Ordningen tar hensyn til innlemming av øremerkede tilskudd, systemendringer og oppgaveendringer, men tar ikke hensyn til endringer i kriteriedata.

Utvalget mener at dagens overgangsordning bør avvikles og erstattes med en ny ordning som er enklere og mer forutsigbar.

Inntektssystemet kritiseres ofte for å være komplisert, og overgangsordningen er det elementet som har blitt trukket fram som det mest kompliserende av elementene i inntektssystemet. Utvalget foreslår at det innføres inntektsgarantitilskudd (INGAR) som skjermer for drastisk nedgang i rammetilskuddet. Utvalget foreslår at grensen for avvik fra landsgjennomsnittlig vekst settes til kr 300 per innbygger. Dette finansieres ved et likt trekk per innbygger i alle landets kommuner.

Endringer i inntektsutjevning trekk/tilskudd som følge av endret inntektsutjevning (økning fra 55 prosent til 60 prosent) og endringer i rammetilskudd som følge av endret selskapsskatt (avvikling av kommunal selskapsskatt) **vil ikke** bli kompensert gjennom inntektsgarantitilskuddet.

Rådmannens kommentarer:

Rådmannen mener at innføringen av inntektsgarantitilskuddet (INGAR) bidrar til en forenkling. Inntektsgarantien som er foreslått på kr 300 pr innbygger betyr at Kragerø må kunne klare en negativ inntektsendring på vel 3 mill før vi får kompensasjon gjennom INGAR.

Rådmannens forslag til vedtak:

Kragerø kommune avgir følgende høringsuttalelse til Sørheimsutvalgets rapport om forbedring av overføringssystemet til kommunene. Vår vurderinger er basert på at den overordnede målsettingen med overføringssystemet til kommunene må være å sikre at velferdstjenestene skal nå alle og at det ikke skal være for stor variasjon i standarden på tjenestene utover i landet.

Det betyr at Kragerø kommune støtter Sørheimsutvalgets argumentasjon og innstilling når det gjelder:

- anbefalingen om at selskapsskatten fjernes som kommunal inntekt
- anbefalingen om å samle regionalpolitiske tiltak i ett distriktpolitisk tilskudd og at det distriktpolitiske tilskuddet kobles til det distriktpolitiske virkemiddelområde
- anbefalingen om eget veksttilskudd
- anbefalingen om opprydding i skjønnsmiddelrammen
- anbefalingen om innføringen av et inntektsgarantitilskudd (INGAR)

På følgende punkter har Kragerø en annen oppfatning enn flertallet i Sørheimutvalget:

- rammetilskuddet bør økes på bekostning av skatteinntektene for å nå målet om likt velferdstilbud for hele landet.
- og av samme grunn må utjevningen av skatteinntektene bli større enn det som utvalget legger opp til.